ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlásené: 08.07.1950 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**83.**

**Vládne nariadenie**

zo dňa 13. júna 1950,

**ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia rozpočtového zákona na rok 1950.**

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa zákona č. 35/1950 Sb., ktorým sa určuje štátny rozpočet Československej republiky na rok 1950 (rozpočtového zákona):

**§ 1.**
**Použitie rozpočtových úverov podľa účelov.**

(1) Výška prostriedkov určených štátnym rozpočtom (ďalej len „úvery“) na úhradu výdavkov určitého druhu (§ 2 veta prvá rozpočtového zákona) je, pokiaľ z rozpočtového zákona nevyplýva inak (§§ 3, 4, 5, 6, 7, 12 a 18 rozpočtového zákona), hranicou pre uhradzovanie výdavkov. Za úvery v rozpočtoch národných výborov určené na výdavky neinvestičné sa považujú sumy zaradené v nich po úprave vykonanej podľa § 17 rozpočtového zákona.

(2) Za nutné potreby podľa § 2 vety druhej rozpočtového zákona možno považovať len také potreby, neodkladné uspokojenie ktorých vyžaduje plnenie záväzkov založených na zákone alebo na inom právnom dôvode alebo plnenie nevyhnutných úloh štátu, najmä vykonávanie päťročného hospodárskeho plánu a zabezpečenie nerušeného chodu štátnej správy. Nutnosť potreby sa predovšetkým posudzuje s hľadiska záujmu celého štátu, nie však len s hľadiska dotyčnej jeho oblasti alebo dotyčného odboru štátnej správy.

(3) Úvery povolené na určitý účel sa smú použiť, aj keď sú splnené podmienky určené v § 2 rozpočtového zákona, len vo výške nevyhnutne potrebnej na dosiahnutie tohto účelu. To platí aj o uvoľňovaní zúčtovateľných preddavkov, ktoré môžu byť povoľované len v medziach príslušných predpisov a vo výške potrebnej pre príslušný účel a ktoré možno použiť len do 31. decembra 1950, poprípade, ak ide o výdavky uvedené v § 9 vete druhej rozpočtového zákona, do 15. februára 1951.

(4) Ak sú úvery, z ktorých štát prostredníctvom ústredného úradu podporuje stavebné investície a kúpy nehnuteľností vykonávané subjektami stojacími mimo odboru štátnej správy, zaradené inde než v kapitole 21 štátneho rozpočtu, treba použitie týchto úverov vopred prejednať so stránky odbornej (technickej a technicko-hospodárskej) s Ministerstvom techniky.

(5) Ak majú národné výbory vo svojom rozpočte zaradené príspevky na stavebné investície a kúpy nehnuteľností vykonávané subjektami stojacími mimo odboru štátnej správy, môžu také príspevky poskytnúť len po predchádzajúcom technickom preskúšaní.

## § 2.
## Presuny úverov. - Základné ustanovenia.

(1) Ak má byť obstaraná presunom rozpočtových úverov (§ 3 rozpočtového zákona) úhrada výdavkov, na ktoré v úvere príslušnej účtovej skupiny alebo podskupiny v podrobných rozpočtoch jednotlivých kapitol štátneho rozpočtu (jednotlivých kapitol rozpočtu národného výboru) buď nebolo vôbec pamätané, alebo na ktoré sa síce pamätalo, avšak rozpočítaná suma na ne nedostačuje, môže sa tak stať len v rámci tej istej kapitoly s výnimkami ďalej uvedenými.

(2) Pri zabezpečovaní úhrady presunom vyčerpávajú úrady a orgány najprv všetky možnosti v rámci odboru vlastnej pôsobnosti. Zároveň prihliadajú na to, aby sa úhrada pokiaľ možno zabezpečila najprv v najnižšom rozpočtovom odvetví (poddiele), a ak nie je to možné, postupne v rámci príslušného vyššieho rozpočtového odvetvia (dielu, časti).

## § 3.
## Presuny úverov v odbore pôsobnosti národných výborov.

(1) Národné výbory môžu v odbore svojej pôsobnosti zabezpečovať úhradu výdavkov podľa § 2 ods. 1 presunom v príslušnej kapitole svojho rozpočtu

a) v rámci úveru tej istej účtovej skupiny (podskupiny),

b) vzájomne medzi účtovými skupinami účtovej triedy 0, pokiaľ je to nutné na úhradu potreby na vykonávanie investícií zaradených vo vykonávacom pláne, a to až do výšky investičných súm podľa vykonávacieho plánu investícií,

c) vzájomne medzi účtovými skupinami 10 až 13,

d) vzájomne medzi účtovými podskupinami 30c a 31b,

e) z účtovej podskupiny 30c na účtovú podskupinu 30b, nie však naopak,

f) z účtovej podskupiny 31b na účtovú podskupinu 31a, nie však naopak,

g) z účtovej podskupiny 32b na účtovú podskupinu 32a, nie však naopak,

h) vzájomne medzi účtovými skupinami 33 až 39 a ich podskupinami, pričom presuny na účtové skupiny 35, 37 a 38 môžu sa vykonávať len, pokiaľ nie je možné zabezpečiť potrebnú úhradu presunom medzi ich vlastnými podskupinami (35b a 35c, 37a a 37b, 38a a 38b),

ch) z účtovej skupiny 44 na účtové skupiny 43 a 42, nie však naopak,

i) vzájomne medzi účtovými skupinami 42 a 43.

(2) Miestne národné výbory, rozpočtové výdavky ktorých sú delené len na skupiny, môžu vo vlastnej pôsobnosti zabezpečovať úhradu výdavkov aj presunom vzájomne medzi účtovými skupinami 30 a 31.

(3) Ak vznikly úspory na príslušných úveroch tým, že nedošlo k určitým opatreniam, na ktorých úplnú alebo čiastočnú úhradu sú prelimitované príspevky záujemcov, možno tieto úspory použiť spôsobom určeným v predchádzajúcich odsekoch len so súhlasom dohliadacieho národného výboru (úradu).

(4) Národné výbory sú povinné dodatočne oznamovať opatrenia urobené podľa odsekov 1 a 2 - s výnimkou opatrenia podľa odseku 1 písm. a) - dohliadaciemu národnému výboru, a pokiaľ ide o krajské národné výbory (Ústredný národný výbor hlavného mesta Prahy), ústrednému úradu, do pôsobnosti ktorého vec patrí, a to vo štvrťročných lehotách.

### § 4.
### Presuny úverov národných výborov so súhlasom dohliadacieho národného výboru (ústredných úradov) v rámci tej istej kapitoly.

Ak nemôže národný výbor zabezpečiť úhradu spôsobom uvedeným v § 3 ods. 1 a 2, požiada vopred dohliadací národný výbor, a ak ide o krajský národný výbor (Ústredný národný výbor hlavného mesta Prahy), ústredný úrad, do pôsobnosti ktorého vec patrí, o súhlas na presun úveru z inej účtovej skupiny (podskupiny) tej istej kapitoly svojho rozpočtu; v žiadosti uvedie riadne odôvodnený návrh na vykonanie presunu.

### § 5.
### Presuny úverov národných výborov so súhlasom dohliadacieho národného výboru (ústredných úradov) medzi kapitolami.

Ak sa nemôže nový alebo vyšší výdavok uhradiť ani spôsobom uvedeným v § 4, treba, aby národný výbor vopred požiadal dohliadací národný výbor o súhlas na presun z úspor na úveroch iných kapitol svojho rozpočtu a v žiadosti uviedol riadne odôvodnený návrh na vykonanie presunu. Krajský národný výbor alebo Ústredný národný výbor hlavného mesta Prahy požiada o súhlas na taký presun ústredný úrad, v kapitole ktorého má sa úver prekročiť. Tento ústredný úrad rozhodne o presune po dohode s ústredným úradom, z kapitoly ktorého sa majú použiť úspory. Ak nedôjde k dohode medzi ústrednými úradmi, rozhodne o takých prípadoch vláda.

### § 6.
### Presuny úverov medzi rozpočtami rôznych národných výborov.

(1) Ak nemôže miestny národný výbor alebo okresný národný výbor zabezpečiť úhradu v rámci svojho rozpočtu ani použitím presunu úverov medzi kapitolami, požiada dohliadací národný výbor o iné obstaranie úhrady. Dohliadací národný výbor môže povoliť prekročenie úveru, ak obstará úhradu

a) vo svojom vlastnom rozpočte alebo

b) použitím úverov viazaných v rozpočte iného národného výboru svojho obvodu na základe opatrenia Ministerstva vnútra urobeného po dohode s Ministerstvom financií, ústredným úradom, do pôsobnosti ktorého vec patrí, a s Najvyšším účtovným kontrolným úradom podľa ustanovenia § 18 písm. b) rozpočtového zákona.

(2) Ak nemôže okresný národný výbor zabezpečiť úhradu pre miestny národný výbor ani spôsobom uvedeným v odseku 1, požiada o iné zabezpečenie úhrady krajský národný výbor.

(3) V jednotných národných výboroch sú presuny medzi úvermi určenými pre ľudovú správu v obci a ostatnými úvermi ich rozpočtov prípustné len so súhlasom krajského národného výboru.

(4) Ak nemôže krajský národný výbor zabezpečiť úhradu potrebnú pre okresný národný výbor podľa odseku 1, alebo pre miestny národný výbor spôsobom obdobným, požiada o toto zabezpečenie ústredný úrad, do pôsobnosti ktorého vec patrí. Rovnakým spôsobom sa postupuje, ak ide o zabezpečenie úhrady pre vlastné výdavky krajského národného výboru alebo Ústredného národného výboru hlavného mesta Prahy. Ústredný úrad môže povoliť prekročenie úveru, ak obstará úhradu v rámci svojej kapitoly

a) v úsporách úverov určených na výdavky spoločné alebo

b) použitím úverov viazaných v rozpočte iného krajského národného výboru na základe opatrenia Ministerstva vnútra urobeného po dohode s Ministerstvom financií, ústredným úradom, do pôsobnosti ktorého vec patrí, a s Najvyšším účtovným kontrolným úradom podľa ustanovenia § 18 písm. b) rozpočtového zákona.

Na povolenie presunu podľa odseku 4 písm. a) si ústredný úrad vopred vyžiada súhlas Ministerstva financií a Najvyššieho účtovného kontrolného úradu. Pritom treba postupovať obdobne podľa ustanovenia § 7 ods. 2 vety tretej a nasl.

### § 7.
### Presuny úverov v ostatných orgánoch štátnej správy.

(1) Ostatné úrady, ktoré sú bezprostredne podriadené ústredným úradom (napr. banské hajtmanstvá, Štátny zememeračský a kartografický ústav, ciachové a puncové riaditeľstvo, Patentný úrad, štátne úrady pre vojnových poškodencov), postupujú pri presunovom konaní v rámci úverov povolených im štátnym rozpočtom obdobne ako krajské národné výbory.

(2) Ústredné úrady vykonávajú vo svojom odbore pôsobnosti v rámci úverov povolených im štátnym rozpočtom zabezpečovanie úhrady obdobne podľa § 3 a ďalej úverové presuny medzi účtovými podskupinami 30a a 30b. V ostatných prípadoch, ako aj pokiaľ ide o vzájomné presuny medzi výdavkami ústrednými, zemí českých a Slovenska príslušnej kapitoly štátneho rozpočtu, treba súhlas Ministerstva financií a Najvyššieho účtovného kontrolného úradu. Ministerstvo financií zašle v takom prípade spisový materiál so svojím stanoviskom Najvyššiemu účtovnému kontrolnému úradu, ktorý je oprávnený uplatniť do 8 dní svoje námietky. Ak nedôjde k dohode o jeho námietkach, rozhodne o nich vláda vo schôdzke, na ktorej sa zúčastní predseda Najvyššieho účtovného kontrolného úradu. Vláda oznámi svoje rozhodnutie predsedovi Najvyššieho účtovného kontrolného úradu aj písomne.

### § 8.
### Presuny úverov. - Všeobecné ustanovenia.

(1) Presunové konanie musí sa vykonať skôr, než sa založí právny titul, z ktorého má výdavok vzniknúť. Pri presunovom konaní treba dbať na ustanovenia § 3 ods. 4 a 5 rozpočtového zákona. Ak sa má prekročiť úver v účtovej triede 4 a ak sa nemôže toto prekročenie uhradiť úsporami na iných úveroch tej istej triedy, treba na také opatrenie súhlas vlády. Úspory na úveroch v účtovej triede 4, určené štátnym rozpočtom na príspevky na investície, môžu sa použiť len na úhradu vyššej potreby výdavkov investičných (účtová trieda 0).

(2) Návrhy na presuny podľa §§ 3, 4, 5 a 7 musia obsahovať potvrdenie príslušnej učtárne, poprípade iného orgánu obstarávajúceho účtovnú službu (ďalej len „učtáreň“), že možno vykonať úhradu navrhnutým spôsobom. Preto je potrebné, aby učtáreň viedla evidenciu všetkých povolených výdavkov a všetkých zadávok, ktorými sa úver viaže. Preto všetci referenti sú povinní zasielať učtárni na záznam nielen spisy, ktorými sa dáva poukaz na výplatu, ale aj spisy, ktorými sa rozpočtové úvery viažu, najmä spisy, ktorými sa uzavierajú objednávky a zadávky.

(3) Sumu použitú presunom treba v úvere príslušného účtu (podúčtu) - poprípade účtovej skupiny v rozpočtoch miestnych národných výborov v obciach do 3.000 obyvateľov - viazať ako trvalú úsporu.

(4) Dáta súhlasu dohliadacieho národného výboru, ústredného úradu alebo Ministerstva financií treba zaznamenať v spisoch, v účtovných knihách a v účtovnej závierke.

(5) Ministerstvo financií môže po dohode s Najvyšším účtovným kontrolným úradom a pokiaľ ide o národné výbory aj po dohode s Ministerstvom vnútra povoliť v jednotlivých prípadoch, ak sa ukáže nevyhnutná potreba, odchýlky od predchádzajúcich ustanovení.

### § 9.
### Prípustné prekročenie rozpočtových úverov.

Na prekročenie úverov podľa ustanovenia § 4 ods. 1 rozpočtového zákona treba súhlas dohliadacieho národného výboru (ústredného úradu). Prekročenie úverov podľa ustanovenia § 4 ods. 2 rozpočtového zákona spadá do pôsobnosti príslušného národného výboru, ktorý také prípady oznámi dohliadaciemu národnému výboru (ústrednému úradu) spôsobom uvedeným v § 3 ods. 4.

### § 10.
### Úhrada platov premiestených zamestnancov.

Pri premiesťovaní zamestnancov (§ 6 rozpočtového zákona) zariadi doterajší služobný úrad viazanie príslušných rozpočtových úverov a oznámi výšku sumy, ktorú viazal, novému služobnému úradu. Nový služobný úrad môže bez ďalšieho konania prekročiť úvery určené pre osobné náklady o sumu takto viazanú.

### § 11.
### Prekročenie úverov kapitol.

Predchádzajúci súhlas vlády podľa § 7 rozpočtového zákona na výdavky, ktoré sa nemôžu uhradiť niektorým zo spôsobov uvedených v §§ 3, 4, 5 a 6 rozpočtového zákona, nie je potrebný - okrem prípadov, keď ide o výdavky vyplývajúce zo zákona - aj v týchto prípadoch:

1. ak ide o prekročenie, ktoré vyplýva z vyššej potreby na investície v dôsledku plnenia alebo zmeny vykonávacích plánov,
2. ak ide o nový výdavok alebo zvýšenie výdavku v dôsledku zmeny pôsobnosti. V takom prípade môže Ministerstvo financií po dohode s Najvyšším účtovným kontrolným úradom a s ústrednými úradmi, do pôsobnosti ktorých vec patrí, udeliť súhlas pod podmienkou, že zaradenie nového výdavku alebo prekročenie výdavkov bude kryté trvalou úsporou rovnakej sumy v kapitole, kde sa rozpočtovo pôvodne na túto úlohu pamätalo,
3. ak ide o nepredvídateľné výdavky, uskutočnenie ktorých musí sa vykonať ihneď, pretože je u nich nebezpečenstvo v omeškaní. Také opatrenie môže urobiť ústredný úrad, do pôsobnosti ktorého vec patrí, po dohode s Ministerstvom financií a Najvyšším účtovným kontrolným úradom; dodatočne si potom vyžiada súhlas vlády.

### § 12.
### Zaťažovanie štátnych rozpočtov budúcich rokov.

(1) Za opatrenia, ktoré časovo presahujú schválený rozpočet a svojimi dôsledkami zaťažujú štátne rozpočty budúcich rokov, sa považujú, pokiaľ nejde o opatrenia podľa zákonného predpisu, najmä zriaďovanie fondov, zriaďovanie nových honorovaných docentúr a lektorátov na vysokých školách, rozširovanie úradov a orgánov verejnej správy, zriaďovanie, poprípade rozširovanie iných zariadení, uzavieranie nových nájomných smlúv, vydávanie nových periodických tlačív a dlhodobé objednávky, pokiaľ by takými opatreniami bol spôsobený nový alebo zvýšený náklad pre štátnu pokladnicu.

(2) Takéto opatrenia môže vykonať v odbore vlastnej pôsobnosti alebo na ne dať súhlas ústredný úrad, a to v jednotlivom prípade do výšky 250.000 Kčs ročne a v úhrne všetkých prípadov do výšky 4,000.000 Kčs ročne. V ostatných prípadoch je potrebný súhlas Ministerstva financií.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nevzťahujú na hospodárenie národných výborov; pre ne platia osobitné ustanovenia.

### § 13.
### Časová použiteľnosť úverov.

(1) Za použitie povolených úverov podľa § 9 vety prvej rozpočtového zákona sa pokladá poukaz peňazí platobným poukazom vydaným do 31. decembra 1950 a dodaným učtárni na predpis preukazateľne najneskoršie do 5. januára 1951, na zastupiteľských úradoch najneskoršie do 31. januára 1951. Ak ide o použitie úverov podľa § 9 vety prvej rozpočtového zákona, musí byť poukaz vydaný najneskoršie do 15. februára 1951 a učtárni dodaný do 20. februára 1951, na zastupiteľských úradoch najneskoršie do 20. marca 1951.

(2) Platobné poukazy vydané v roku 1950, poprípade do 15. februára 1951, dodané však do učtárne po uplynutí príslušnej lehoty uvedenej v odseku 1, treba vrátiť ako neplatné.

(3) Sumy potrebné na platenie záväzkov sročných v roku 1950 treba poukazovať, pokiaľ rozpočtový zákon neustanovuje inak (§ 9 veta druhá), ešte v tomto roku. Úhrada výdavkov, ktoré majú zaťažovať úver štátneho rozpočtu na rok 1950, nesmie sa odsunúť na ťarchu úverov budúcich rokov.

(4) Poukazovať peniaze na úhradu záväzkov, ktoré vzniknú po 31. decembri 1950, alebo tvoriť akýmkoľvek iným spôsobom rezervy z úspor na úveroch, nie je prípustné.

### § 14.
### Záverečné ustanovenia.

(1) Orgán hospodariaci úverom a orgán poukazujúci je zodpovedný podľa príslušných predpisov za to, že sa dbalo na ustanovenia rozpočtového zákona a tohto nariadenia.

(2) Návrhy na výdavky podľa voľnej úvahy musia sa predložiť úspornému referentovi, aby posúdil ich účelnosť a primeranosť.

(3) Na hospodárenie investičnými úvermi treba predložiť potvrdenie, že akcia je zaradená do vykonávacieho plánu.

(4) Učtáreň preskúša správnosť údajov vo všetkých spisoch, ktorými sa uskutočňujú štátne výdavky alebo príjmy. Ak sú údaje správne a ak zodpovedá poukaz zákonu a tomuto nariadeniu, vykoná sa výplata (zaúčtuje sa príjem).

(5) Ak má učtáreň námietky proti platobnému poukazu (príkazu na zúčtovanie príjmov), uvedie v spise, prečo ho nemožno vykonať a vráti spis bez vykonania poukazujúcemu orgánu.

(6) Ak nesúhlasí poukazujúci orgán s názorom učtárne, predloží vec na rozhodnutie prednostovi úradu - na ministerstve ministrovi, na národnom výbore potom jeho predsedovi prostredníctvom príslušného referenta. Písomné rozhodnutie prednostu úradu (predsedu národného výboru) je konečné. Ak toto rozhodnutie nariadi vykonanie poukazu, s ktorým učtáreň nesúhlasí, zariadi učtáreň výplatu (príjem) a poznamená pri príslušnom účtovnom zápise a v účtovnej závierke stručné odôvodnenie s uvedením čísla spisu, ktorým bol poukaz proti jej námietkam znovu nariadený. Poukazujúci úrad (národný výbor) oznámi však také prípady Ministerstvu financií, Najvyššiemu účtovnému kontrolnému úradu a - pokiaľ nejde o ústredný úrad - aj rezortnému ministerstvu.

### § 15.
### Účinnosť vládneho nariadenia.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1950; vykoná ho minister financií po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

**Široký v. r.**

**Kabeš v. r.**

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.